

LBRIS

We know
books

VIRGINIA EVANS
Corespondenta

Traducere din limba engleză și note
ANDREEA NĂSTASE

LITERA
București

PREFAȚĂ

În sfârșit, luni dimineată pe la zece, zece și jumătate, Sybil Van Antwerp se îndreaptă spre biroul ei cu cana de ceai Irish breakfast cu lapte. Patul e făcut, vasele sunt spălate și se usucă pe un șervet lângă chiuvetă, plantele au fost udate, rafturile, șterse de praf. Își poziționează scaunul cu precizie, apoi se uită câteva momente pe geam, la grădină și spre fluviul de dincolo de ea, la cele câteva pânze triumphiulare din depărtare, la reflexia cerului pe întinderea de apă, la casele pătrătoase din Annapolis. Satisfăcută, aranjează teancul de hârtie de scrisori și stiva scundă, niciodată aceeași, de cărți pe care urmează să le citească. Ordonează pixurile din suport. Își numără timbrele. Examinează teancul cu scrisori primite cărora încă nu le-a răspuns; o listă cu cele pe care trebuie să le scrie; un teanc de foi așezate cu fața în jos în sertar, o scrisoare la care muncește de câțiva ani, dar tot n-a terminat-o. Sybil este mamă și bunică, divorțată, la pensie după o carieră proeminentă în drept, toate lucrurile acestea sunt în jurul ei, dar corespondența...

Miercuri e la fel.

Și vineri.

Și sâmbătă.

Luni dimineată, pe la zece, zece și jumătate, Sybil Van Antwerp se așază din nou la birou. Corespondența este modul ei de viață.

Felix Stone
7 Rue du Papillon
84220 Gordes
FRANCE

2 iunie 2012

Felix, dragul meu frate,

Îți mulțumesc pentru felicitarea de ziua mea, pentru stilou și pentru carte, pe care am început-o în ziua când a ajuns (joi) și am terminat-o azi. A fost exact așa cum ai descris-o. Uimitoare și electrizantă, inventivă și întru totul pe gustul meu. Nu e nici o diferență între șaptezeci și trei de ani și șaptezeci și doi, artrită, constipație și insomnie, și am hotărât să nu mă mai vopsesc. Nu-mi plac aniversările, după cum știi, deși mă bucur întotdeauna că nu mă uiți. Desigur, Trudy și Milly au venit pentru aperitive și jocul de cărți. Ambii copii m-au sunat – Bruce mi-a comandat o tartă cu căpșuni de la o patiserie (o să vină oricum weekendul viitor să-mi curețe jgheaburile), dar era groaznică, așa că am aruncat-o. Probabil că l-a costat o avere. Fiona m-a sunat de la Londra. A zis că nu mai poate veni acasă până la Crăciun, fiindcă munca o ține în priză și acum are un proiect de design la Sydney, auzi și tu, deci o să stea o lună în Australia. M-a asigurat că pe Walt nu-l deranjează plecările astea dese ale ei, dar crede-mă, nu știu ce-o să se aleagă de căsnicia lor. În stilul ăsta, n-au cum să facă vreun copil. (Nici măcar nu încercă. Sau cel puțin ea nu mi-a zis nimic despre asta. Mă ceartă ori de câte ori aduc vorba.) Theodore Lübeck, vecinul, mi-a adus trandafiri din grădina lui, așa cum

face în fiecare an, un gest drăguț, chiar dacă el e un renegat din Vestul Sălbatic.

Cum e în Franța? Ce mai face Stewart? La ce lucrezi? Îți mulțumesc pentru invitația de a vă face o vizită, mă bucur întotdeauna când o reînnoiești. Da, mi-a plăcut foarte mult The Château¹, dar acela era un roman, și, oricât mi-aș dori să văd noua voastră casă, nu, n-o să vin. Așa cum o după-amiază de vară e minunată dinăuntru, de la aerul condiționat, și când ieși afară descoperi că e o zi caniculară, umedă, oribilă, îmi imaginez că o ilustrată din Franța cu lavandă și floarea-soarelui este mult mai ademenitoare decât locul în sine. În vremurile astea e o bătaie de cap teribilă să iei avionul, cu toate controalele de securitate și regulile privind mărimea valizei și punerea cremelor și a soluției pentru lentile de contact în sticlule mici. Sincer, nu mă tentează câtuși de puțin, și ți-am spus clar, atunci când te-ai mutat peste mări și țări, că n-o să te vizitez.

Mă uitam prin cutii și am găsit poza asta (o pun în plic) din ziua în care te-au adus acasă de la Măicuțe. Pantalonașii și capul acela perfect chel. Un stadiu la care ai ajuns din nou, încheind ciclul. Mama arată superb, n-am mai văzut-o în nici o poză în taiorul ăsta verde cu fustă, dar mi-l amintesc foarte limpede. Țin minte ziua aceea de parcă ar fi fost ieri. Țin minte că fusese o furtună urâtă, fără ploaie, doar un vânt straniu și un aer fierbinte, în curte căzuse un copac, cu crengi și bețe peste tot, și țin minte că vecina, doamna Curry, făcuse la cină friptură la cuptor și prăjitură cu ciocolată, iar eu așteptasem toată după-amiaza mașina care urma să te aducă. Mitsy nu putuse să ajungă pentru

treburile gospodărești de dimineață pentru că furtuna doborâse stâlpii de curent peste podul Canton, așa că ștersesem eu praful, făcusem paturile, trăsesem draperiile. Știi cumva cine a făcut poza? Sora mamei, Heloise, era acolo, avea grijă de mine, dar nu mi-o pot imagina făcând fotografii. Presupun că ăsta e primul nostru portret de familie. Ți-l dau ție, pentru că eu am poza din ziua în care m-au adus pe mine acasă.

Bineînțeles, salutări lui Stewart, din partea surorii tale iubitoare.

Sybil

Post-scriptum: Felix, am avut un mic necaz aseară. N-a fost nimic, serios, sunt bine, dar Cadillacul e la service. O mică neplăcere, atâta tot, ca să fiu sinceră.

¹ Roman de William Maxwell publicat în 1961

2 iunie 2012

Stimate domnule Lübeck,

Vă mulțumesc pentru trandafirii splendizi pe care mi i-ați lăsat pe verandă de ziua mea, pe 29 mai. În plus, v-am primit mesajul vocal azi-dimineață. Aseară am ajuns acasă cu taxiul, din cauza unui incident minor, dar totul este în regulă.

Cu cele mai bune gânduri,

Sybil Van Antwerp

Dnei Ann Patchett
c/o Parnassus Books
3900 Hillsboro Pike
#14
Nashville, TN 37215

2 iunie 2012

Dragă Ann,

Îți scriu ca să te felicit pentru ultimul tău roman, Fascinație, pe care l-am primit de ziua mea de la frațele meu. L-am terminat azi-dimineață. Astăzi e sâmbătă și m-am apucat de citit joi, ceea ce vorbește de la sine, cu toate că n-ai de unde să știi, pentru că nu ne cunoaștem, deși nu se poate spune că suntem complet străine una de cealaltă, de vreme ce am mai corespondat o dată, și anume când ți-am citit prima lovitură editorială, Belcanto, la începutul mileniului, și tu mi-ai răspuns, remarcându-mi stilul literar și încurajându-mă să te tutuiesc. Ai putea să-ți amintești din scrisoarea aceea, deși poate că nu, în funcție de volumul de scrisori pe care le primești și le citești cu regularitate, că mi-a plăcut foarte mult Belcanto, dar cartea aceasta nouă este încă și mai bună. (Ar trebui să adaug, de dragul clarității, că ți-am scris când am terminat de citit cartea de dinaintea acesteia, Fugi, dar n-am primit răspuns. Nu e nici o problemă, nu te gândi la asta.)

În general îmi ia patru zile să citesc un roman de lungime standard, dar am zburat pur și simplu printre paginile Fascinației, cu fundalul amazonian exotic și femeile acelea inteligente, cu personalități incredibil de complexe, doctorițele Singh și Swenson. Cum ai ajuns să știi atâtea despre lucrurile acestea – detaliile despre

Amazon, toate elementele științifice? Ai călătorit acolo? Mă pomenesc întrebându-mă care este proporția dintre realitate și ficțiune în chestiunea scoarței de copac. Scena în care șarpele uriaș urcă din apă în barcă și-și înfășoară corpul muscular în jurul copilului Easter, în timp ce americanii se holbează îngroziți, tăcerea acelei scene are un caracter pur cinematic. N-am mai respirat pe toată durata ei, preț de cinci pagini sau mai mult. Și, desigur, faptul că doctorița Swenson, la vârsta ei (vârsta mea! Doctorița Swenson are șaptezeci și trei de ani, la fel ca mine), rămâne însărcinată. Nu-mi pot imagina. Când îi scot pruncul din corp, aproape de final, ei bine, m-a străbătut un fior pe șira spinării, dar a fost minunat să descopăr o femeie atât de complexă, cu o personalitate multistratificată, din generația mea, asumându-și cu îndrăzneală inteligența și demnitatea, dar și greșelile. Nu sunt om de știință; cariera mea s-a desfășurat în domeniul dreptului, dar am văzut în ea o reflexie din propria-mi ființă. Problemele etice chinuitoare pentru care cititorul o judecă. Uluirea pe care o simți în această etapă a vieții – un fel de stupefacție care este totodată și confuzie, ceea ce duce la un fel de îngrijorare sau de frică, presupun. Cum am ajuns aici? Cum a fost posibil? Fac schimb de cărți cu cumnata mea, Rosalie, și sunt convinsă că i-ar plăcea enorm cartea aceasta, deci e perfect.

Te rog să reții că, dacă ajungi vreodată la Annapolis, m-aș bucura foarte mult să te găzduiesc. Am o căsuță ascunsă într-un cartier vechi fermecător unde casele sunt la mare distanță unele de altele, înconjurate de copaci bătrâni. Situată la înălțime, are vedere la apă, iar la etaj e o cameră de oaspeți mare și frumoasă, cu baie proprie și o lucarnă care dă spre Severn, astfel

că poți vedea bărcile și vilele de peste fluviu, precum și, chiar dedesubt, grădina mea, pe care o îngrijesc cu meticulozitate. Locuiesc singură și urc la etaj numai ca să deretic după ce am avut oaspeți, așa că ai avea parte de o intimitate totală. Cred că te-ai simți foarte bine aici. Nu sunt scriitoare, dar dacă aș fi, cred că mi s-ar părea un loc numai bun ca să scriu o carte; repet așadar că ești binevenită dacă hotărăști să mă vizitezi. E doar la o azvârlitură de băț de Washington.

Până la cartea următoare sau la vizita ta, îți adresez salutări cordiale,

Sybil Van Antwerp

(cont. 2 iunie 2012, foile anterioare NETRIMISE)

Am distrus mașina. Veneam de la o prezentare de carte la bibliotecă și era întuneric, și am intrat într-un zid scund de beton. Foarte probabil e daună totală, potrivit mecanicului. Sunt bine fizic, dar m-am speriat cumplit. Cumplit. Desigur, accidentul ca atare – sunetul, faptul că din Cadillac n-a mai rămas decât niște tablă mototolită –, dar și pentru că ceea ce s-a întâmplat e... ceea ce s-a întâmplat. Nu sunt sigură că eu. Bine

Ceea ce cred că s-a întâmplat este că, în timp ce ieșeam din parcare la bibliotecă, lăsând în urmă luminile și pătrunzând în beznă, știi, ei bine... presupun că nu pot descrie exact ce s-a întâmplat. Conduceam ca de obicei, încet și prudent, dar s-a petrecut ceva. Nu țin minte precis, dar ceea ce cred e că dintr-odată n-am mai văzut nimic. N-am mai văzut nimic! Dar cum? Perioada aceea – a fost o clipă, sau câteva minute? A fost de parcă viața mea ar fi fost un film și ecranul s-ar fi înnegrit, dar nu sunt sigură, și asta mă tulbură cel mai tare. Nu sunt sigură că abisul acela negru a avut de-a face cu văzul meu. Nu a fost ca și cum aș fi închis ochii, ci ca și cum spațiul timpului mi-ar fi fost șters din memorie, până când m-am izbit de zid. Și am mai pățit asta și înainte, senzația asta de ștergere. Asta e ceea ce mă sperie. Cum se întâmplă așa ceva? Presupun că e în curs, Mânzule – pierderea vederii. Presupun că asta a fost. Știu, la nivel conceptual, că voi orbi, dar numai ca eventualitate. Acum se pare că orbirea e în curs, și așa se va petrece, dar n-am anticipat c-o să fie astfel. Într-o asemenea confuzie.

Mașina a fost remorcată. Pe mine m-a adus acasă un taxi, și am rămas trează toată noaptea, speriată de întuneric. Temându-mă să sting lumina.

Am coșmaruri. Se prea poate să mai fi menționat lucrul acesta. În coșmaruri văd încă, dar cumva știu că sunt oarbă. Așadar, mă uit pe fereastră la bărcile cu pânze, dar poate că sunt încețoșate, sau poate că știu că e ziua, dar pare să fie noapte. Sau sunt în grădină și nu recunosc florile – „Ce-i asta?“, mă întreb. Sau mă uit la textul dintr-un roman, dar nu le găsesc nici o noimă literelor sau cuvintelor. Însă cel mai urât vis, unul pe care-l tot am, este cel în care stau la biroul meu, pregătită de scris, și văd în jur teancul de hârtie de corespondență, pixurile, plicurile, și le pipăi ca o pisică, dar nu le pot lua de jos. Sau iau pixul, și el mi se blegește în mână ca un tăiețel. Când îl apăs pe foaie, se înmoaie ori se dezintegrează. Există o versiune în care reușesc să aștern cerneala pe hârtie, dar nu înțeleg nimic – nu pot scrie nimic, sunt doar mângălituri. Acesta e modul în care spaima mea își imaginează orbirea. Ai crede că visele sunt doar un hău negru, și așa îmi închipui că va fi, deși, dacă aș visa un hău negru, îmi închipui... că n-aș visa deloc. Aș dormi pur și simplu, dar nu cred că în această etapă a vieții dorm fără vise, mintea fiind mult prea saturată pentru așa ceva. E bătuită de prea multe lucruri pentru așa ceva.

Oftalmologul meu, dr. Jameson, mi-a spus că în cazul afecțiunii de care sufăr, odată ce se instalează, poate să dureze un an sau zece ani până la sfârșit, și, pe măsură ce evoluează, simptomele pot cumva să vină și să plece. Trebuie să-mi fac programare. O să fac asta chiar azi. N-am spus nimănui în afară de Rosalie și copilului Harry pe care l-am mai pomenit, copilul cu care

port o corespondență lunară, fiul fostului meu coleg, judecătorul James Landy. Ah, și i-am spus și lui Joan Didion, scriitoarea. Nu le-am spus lui Bruce sau Fionei.

CĂTRE: grandmaalicelivingston@yahoo.com

DE LA: sybilvanantwerp@aol.com

DATA: 2 iunie 2012, 1:00 PM

SUBIECT: Reuniunea Clubului de Grădinărit din 4 iunie

Dragă Alice,

Te rog să-mi accepți scuzele, dar nu pot participa la reuniunea Clubului de Grădinărit de luni, 4 iunie. Îmi pare rău că voi rata prezentarea despre pH-ul solului și efectul lui asupra cultivării hortensiilor, însă am o întâlnire pe care nu o pot reprograma. Abia aștept reuniunea din iulie.

În plus, dacă se va vota la ședința de luni (4 iunie) cu privire la mutarea din sala școlii de duminică în subsolul bisericii, astfel încât să fie loc pentru mai mulți participanți, eu votez cu un „NU“ entuziast. Clubul a crescut deja atât de mult, încât nu mai poate fi gestionat. Abia ne putem auzi în sfertul de oră dedicat socializării. Mai mult, subsolul e igrasios, probabil plin de mușegai, și consiliul eparhial nu consideră deocamdată o prioritate renovările care ar face utilizabil acel spațiu.

Cu cele mai bune gânduri,
Sybil Van Antwerp